

93-1-Yüksek maliyetlerle inşa edilen ve şehir mimarisinde hacimli bir yer kaplayan yapıların,---yapılmasının en çözümsüz yanı; yapıldıktan sonra çok büyük bir gayret olmazsa eğer, aynı çirkinlikle onlarca hatta yüzlerce yıl orada kalması ve genel manada manzarayı bozmasıdır.

Bu cümlede boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) geleneksel mimariyle yoğrulmamış olarak
B) çevre düzenlemesi iyi tasarlanmadan
C) rengârenk boyaların oluşturduğu farklı desenlerle
D) şehirden ve şehrin geleceğinden kopuk bir tasarımla*
E) Batı mimarisine özenilerek

2-Bu yazar, döneminin sözlü ve yazılı dilini öyle iyi kullanmıştı ki daha sonra onu yerle bir ederek kendi özgün dilini oluşturabildi.

Yazarın yukarıda sözü edilen durumu, aşağıdaki genellemelerden hangisine örnek olabilir?

- A) Çığır açacak yapıtlar, özgün dil kullanılırsa ortaya çıkarılabilir.
B) Yaratım sürecinde, kendi tarzını bulabilmek için daha önce yapılanları iyi anlamak ve özümsemek gerekir.*
C) Özgün yapıtların kabul görebilmesi için, yaygın olarak benimsenen kalıplara uyması gerekir.
D) Yaratım sürecindeki değişmelerde, sosyal ve teknolojik birçok gelişmenin etkisi vardır.
E) Kendi döneminde aykırı bulunan tarzlar, sonraki dönemlerde yaygın beğeni kazanabilir.

3-(I) Bu gezi kitabında yazar, yalnızca "Ne yenir, nerede kalınır, nasıl gidilir?" gibi bilinen, pratik bilgilerle yetinmemiş. (II) Gördüğü yerlerle ilgili bilinen doğal güzelliklere de yer vermiş, atlanmaması gereken, nitelikli, detaylı tarihî bilgilere de. (III) Tüm bunlar, kitabın profesyonel düzeydeki alt yapısını oluşturmuş. (IV) Bana göre bu kitabın, öteki gezi kitaplarından ayrılan başka bir özelliği daha var. (V) O da, anlatılan her yere ilişkin olarak dile getirilen insan öyküleri, insani ayrıntılar, küçük öyküler...

Bir kitabın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, alışılmışın dışında bilgilere yer verildiği belirtilmiştir.
B) II. cümlede, ilk cümlede belirtilenlerle ilgili açıklama yapılmıştır.
C) III. cümlede, daha önce anlatılanların kitabın değerini belirleyen yönler olduğu söylenmiştir.
D) IV. cümlede, daha sonra söyleneceklerle ilgili giriş yapılmıştır.
E) V. cümlede, anlatılan çok şeyin birbirine benzediği belirtilmiştir.*

4-Osmanlıların yetiştirdiği büyük sanatkârlar, icra ettikleri sanatı Hakk'a ulaşabilmenin bir aracı olarak görmüştür. İslam ahlakı ile yoğrulmuş ve nice gün doğumlarını arkasında bırakmış olan bu derin ve yüksek sanat algısının, günümüzde anlayanı ve talep edeni ne yazık ki bir elin parmakları kadar az kalmıştır.

Bu parçadaki altı çizili sözle sanat algısına yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun süre devam etmiş olması*
B) Geniş bir boşluğu doldurması
C) Farklı anları bir bütün hâline getirmesi
D) Büyük bir emek sonucu meydana gelmesi
E) Geniş kitlelerde merak uyandırması

5-(I) Kökeni binlerce yıl öncesine uzanan mısırlı, Avrupa 1400'lü yılların sonunda keşfetmiş. (II) Kolomb'un İspanya'ya dönerken Amerika'dan getirdiği mısır, 15.yy.'da Asya'ya ve Akdeniz'in kuzeyindeki ülkelere yayılmış. (III) 16.yy.'da Batı Afrika, Hindistan ve Çin'e götürülmüş. (IV) Türkiye'ye Kuzey Afrika yoluyla Mısır ve Suriye üzerinden geldiği ve bu nedenle bu değerli tahıla mısır adının verildiği sanılmakta. (V) Türkiye'den Orta Avrupa ülkelerine yayıldığı bilinen mısıra, Fransa'da İspanya buğdayı, Hint darısı gibi isimlerin yanı sıra, Türk buğdayı denmesinin nedeni de bu olsa gerek. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde "tahmin" söz konusudur?

- A) I. ve II. B) I.ve III. C) II. ve III. D) III. ve IV. E) IV. ve V.*

6-(I) Anne ve babalar çocuklarının ne giyecekleri, ne yiyecekleri gibi konularda, onlar adına karar verebiliyorlar. (II) Günlük yaşamın kargaşası içinde fazla zaman kaybetmemek için böyle bir tutum içine giriyorlar. (III) Ancak, böyle yaparak çocuklarının yanlışlarını görmesini engellemiş oluyorlar. (IV) Gelişim açısından önem taşıyan deneyimleri kazanmamış olma, ileriki yaşamında çocuklar için büyük sorunlar doğurabiliyor. (V) Kendi başına halledebileceği bir sorunun çözümünü çocuğuna bırakmanız ve onu uzaktan izlemeniz bu konuda iyi bir başlangıç olacaktır.

Anne ve babaların bir tutumu konusundaki bu cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bir saptama yapılıyor.
B) II. cümlede, seçilen yolun nedeninden söz ediliyor.
C) III. cümlede, çocuklara vereceği bir zarardan söz ediliyor.
D) IV. cümlede, deneyimsizliğin neden kaynaklandığı belirtiliyor.*
E) V. cümlede, bir öneride bulunuluyor.

7-Gelecek kuşaklara nasıl bir dünya bırakacağımız büyük ölçüde, (I) insanlığın (tüm toplumların) bu konudaki (II) duyarlılığına (bilgisine) bağlı. Bu durum çevre temizliğinden sağlığa, doğanın korunmasından su tüketimine kadar çeşitli alanlarda ciddi önlemler alınmasını hatta yeni (III) yolları (yöntemlere) başvurulmasını gerektiriyor. Bu konuda bireylere, ilgili yöneticilere, demokratik kitle örgütlerine, (IV) kısaca (özetle) herkese önemli (V) görevler (sorumluluklar) düşüyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisiyle ayraç içindeki söz arasında anlam bakımından bir yakınlık yoktur?

- A) I. B) II.* (hassasiyet) C) III. D) IV. E) V.

8-Aşağıdakilerin hangisinde "beklenti" söz konusudur?

- A) Her yaştaki insanın kendinden, çevresinde yaşananlardan birtakım izler bulduğu bir roman ortaya çıkmış.
B) Yazar bu yapıtında, okurlarının beğenilerine uygun yazma kaygısını bir yana bırakmış, ele aldığı olayların yaşandığı dönemi tüm gerçekliğiyle yansıtmak istemiş.
C) Romanı okuyanlar, yaşamlarındaki değişimin gerçekleşmesini görecektir; kimileri nerelere savrulduklarını kimileri ömürlerinin en güzel yıllarını niçin ve nasıl kötü geçirdiklerini anlayacak.*
D) Günümüzde çok okunan bu yapıtın, romancılığın temel öğesi olan dil sevgisinden asla ödün vermeyen usta bir yazarın elinden çıktığı, her sayfasından anlaşılıyor.
E) İnsanı içine çekiveren, eğlendirici bir yapıya sahip bu yapıtın, ustaca düşünülmüş bir olay örgüsü var.

9-Sanatın, doğanın bir yansıması olduğu anlayışı, ilk çağ uygarlıklarında oldukça yaygındır. Bu anlayışla ilgili çok bilinen hikâyeler vardır. MÖ 5. yüzyılın sonlarında resimleriyle ünlü Zeuxis, elinde üzüm tutan bir çocuğun resmini yapmış. Üzümler öylesine gerçek gibi duruyormuş ki kuşlar gelip onları yemeye çalışmış. Bu başarısı övülen Zeuxis, üzülerek "Çocuğun resmini daha iyi yapabilseydim kuşlar ondan korkardı." demiş. Aynı çağda yaşayan Parrhasios ise yaptığı perde resminin gerçek olduğuna Zeuxis'i bile inandırmış. Bütün bunlar o dönemde sanatçının ----amaçladığını gösteriyor. Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) varlıkları olduğu gibi yansıtmayı*
B) sanatın işlevini-etkilerini-yararlarını-zararlarını ortaya koymayı
C) sanat aracılığıyla insanı ve yaşamı açıklamayı
D) toplumsal konuları yansıtan ürünler vermeyi
E) yapıtın sanatsal değeriyle düşünsel değerini ayırmayı

10-(I) İstanbul'un Adalar ilçesinin nüfusu yaklaşık 18.000. (II) Ama belediyenin halkla ilişkiler müdürü, yazın hafta sonlarında adaları ziyaret edenlerin sayısının 500.000'i geçebildiğini söylüyor. (III) Marmara Denizi'nin bu küçük ada grubu için gerçekten büyük bir rakam. (IV) Kış aylarında ise Adalarda farklı bir görüntü ortaya çıkıyor; halkın bir bölümü İstanbul'daki konutlarına çekiliyor, ortalık kedilere kalıyor. (V) Soğuk aylarda, gri bir denizin ve soluk bir gökyüzünün çevrelediği adalar sessiz. (VI) Yeşil tepelere tırmanan yollar boş, çoğu dükkân kapalı. (VII) Adalar ve adalılar artık başa. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar? A) III. B) IV.* C) V. D) VI. E) VII.

11-(I) Yeni bir dil öğrenmek amacıyla çevresinde araştırma yapan birinin karşılaşacağı yorumlar genellikle basmakalıp düşüncelerden ibarettir. (II) Fransızcanın romantikliğinden, Almancanın kabalığından veya Çincenin zorluğundan söz edip durur çoğu insan. (III) Bu klişe sözlere yol açan; kişinin ana dili ile yabancı bir dil arasında kültürel ve uzamsal öğelere dayanmadan yapılan üstünkörü karşılaştırmadır. (IV) Dilin anlambilimle ilgili özelliklerinin tek bir sıfatla ifade edilemeyecek kadar karmaşık olması, dil hakkında sabit fikirler üretilmemesi gerektiğini gösterir. (V) Oysa öğrenmek istenilen dille ilgili doğru bir fikir edinmenin ilk adımı, ön yargılardan kurtularak o dili öğrenmeye çalışmaktır. Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır? A) I B) II C) III D) IV* E) V

12--Onca yıldan sonra onu yeniden görebilme düşüncesi anlatılamayacak bir mutluluk vermişti bana. Gelmesini beklerken zaman durmuştu sanki. Son dakikalara doğru heyecanım daha da arttı. Birazdan kapının önünde olacak, en zor anlarımda, yaşadığımı duyumsatan sıcak gülümsemesiyle içimi ısıtacakti. Küçük dünyamdaki yokluğunun oluşturduğu büyük boşluk dolacaktı artık. Tatlı bir huzursuzlukla evin içinde bir aşağı bir yukarı dolanıp duruyordum. Bana bir yıl kadar uzun gelen o son dakikaları geçirebilmek için eski resimlerimizi önüme yaydım. Hepsine uzun uzun bakmaya başladım. Ama onlar beni avutmak şöyle dursun, onu görme isteğimi körükleyip sabırsızlığımı daha da artırdı. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur? A) Öykülemeye başvurulmuştur. B) Sözcükler gerçek anlamları dışında kullanılmıştır. C) İnanırlılığını artırmak için örneklerden yararlanılmıştır.* D) Anlatıcının duygularına yer verilmiştir. E) Devrik cümleler kullanılmıştır.

13-I-Dünyanın herhangi bir yerinde Umberto Eco'yu romancı kimliğiyle tanımayan çok az insan vardır. II. Hatta kişisel tarihinin büyük bölümüne romancı kimliği değil bilim insanı kimliği damgasını vurmuştur. III. Birakmış gibi yapıp diyorum, çünkü kitabın sayfaları arasında dolaşmaya başladığımızda Eco'nun bilim insanı kimliğini asla elden bırakmadığını, romancılığının da bu kimliğinden doğduğunu açıkça görüyoruz. IV. Eco, romancı kimliğinin yanında felsefeci, edebiyat eleştirmeni ve Orta Çağ uzmanı olarak da yetkin bir isimdir. V. Eco, yeni kitabıyla ilgili bir konferansta "gerçek mesleğim" diye tanımladığı bilim insanlığını bir yana bırakmış gibi yapıp kendi roman anlayışını ele alıyor. Bu cümleler anlamlı biçimde sıralandığında hangisi, baştan dördüncü olur? A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.* (IV-I-II-V-III)

14-(I) Kömür ve petrol gibi enerji kaynakları giderek azalmaktadır. (II) Modern hayatın bir sonucu olan ve giderek artan enerji talebi, çevreye daha az zarar veren, yenilenebilir ucuz enerji kaynakları üzerinde çalışılmasını gerektirmektedir. (III) Bu gereklilik günümüzde insanoğlunun yeşil ve sürdürülebilir kaynak arayışını belirginleştirmiştir. (IV) Geleceğin enerji ihtiyacını karşılama kapasitesine sahip bu enerji türü hava dengesinin sağlanması, bulutların taşınması, daha az yakıtla daha kısa sürede seyahat gibi yararlar sağlıyor. (V) Bu dev kütleli rüzgârlar, sıcak bölgelerden soğuk kutuplara doğru eserek enerji akışında önemli rol oynuyor. Bu parçadaki cümlelerin hangisinden sonra "Bu noktada jet rüzgâr enerjisi; alternatif-temiz enerji kaynağı olarak önümüzde durmaktadır." getirilmelidir? A) I. B) II. C) III.* D) IV. E) V.

15-Kitabı tanıtan arka kapak yazısı, anlatılan kişilere yöneltilen alaylı bakış dikkate alındığında, ortada bir hesap sorma olduğu söylenebilir. Öte yandan bir tadını çıkarma da var. Eski dönemlerde yaşamış ve bugün için olağanüstü sayılabilecek kişilerde, onların aykırı davranışlarında, ilişkilerinde, konuşmalarında kolayca sanatsal değerler bulunabileceği gözden kaçmıyor. Bir de bunlar, kabalıktan uzak, ince bir alayla sarılıp sarmalanıp abartmalara yaslanarak anlatıldığından, ortaya çıkan sonuç herkesçe beğenilecek düzeyde. Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangine karşılık olarak söylenmiş olabilir? A) Pastırma Yazı'nda Selim İleri bir hesaplama içinde mi, yoksa ortamı bulmuş, ilişkilerin-anlatımın-sözcüklerin tadına mı varıyor?* B) Pastırma Yazı'nın, Selim İleri'nin tüm kitaplarından farklılığı nedir? C) Pastırma Yazı'nın dili, yazarın önceki yapıtlarından farklı mı? D) Selim İleri Pastırma Yazı'nda kırk yıllık sanatını mı sorguluyor? E) Selim İleri, Pastırma Yazı adlı kitabının kapak fotoğrafıyla içeriği arasında nasıl bir ilişki kuruyor?

16-I. Genellikle erken kalkarım, çünkü önümde çay içip gazete okuyabileceğim, yürüyüş yapabileceğim birkaç saatim olsun isterim.

II. Uzun, düzenli sokakları, bir örnek bloklarıyla insana Ankara'yı anımsatan Levent, bu saatlerde, Başkent'i ne kadar sevdiğimi ve özlediğimi de hep hatırlatır bana.

III. Bu birkaç saat, benim Levent'te olmayı, burada yaşamayı sevdiğim saatlerdir.

IV. Bir daha geri dönemeyecek yakınlarımla ve gençliğimin kentini bir an düşünür, yaklaşan hüznü hissederim.

V. Neyse ki, parkta bebek gezdiren, yürüyüş yapan genç kadınlar yanımdan geçer ve varlıklarıyla yaşamın ne kadar mucizevi olduğunu düşündürürler bana.

Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) I ile III C) II ile III* D) II ile IV E) IV ile V

17-"Anlatım bir biçim işidir. Anlatılan olay kadar, anlatılış yolu yordamı da önemlidir. Bir olayı, bir fotoğraf acımasızlığıyla, olduğu gibi yansıtmak; durum ve duyguları bir teyp duyarlılığıyla vermek kolay iş değildir." Parçada geçen "fotoğraf acımasızlığıyla" sözlere nasıl bir anlatım özelliğini vurgulamaktadır?

A) Karşılıklı konuşuyormuş gibi dikkatleri canlı tutan B) Olayları iyi ve kötü yanlarıyla hiç değiştirmeden yansıtan* C) Bir anlık bir görüntüyü, o anı yaşıyormuşçasına anlatan D) Üzüntü verici olayları sonuçlarına göre yorumlayan E) Konuşmanın canlılık ve etkileyciliğini yazıda sağlamaya

18----- Waitomo Mağarası bu açıdan turistlerin büyük ilgisini çekiyor. Doğa harikası bu mağarayı görmek isteyenler günün her saatinde akın akın ziyarete geliyor. Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Mürekkep balığının sadece vücudunun alt kısmı ışıltı, bu da balığın, bulunduğu ortamın rengine uyum sağlayarak saklanmasını kolaylaştırır B) Denizlerde planktonlar, bazı bölgelerde geceleri çok belirgin ışık saçarak ve oluşturdukları yakamozla insanların ilgi odağı oluyor C) İçerdikleri renk maddesine bağlı olarak, okyanuslarda yaşayan bir canlı türü olan mercanlar güneş ışığını soğurduğunda ışıltılı renkler oluşur ve bunlar ancak güçlü bir ışık altında ortaya çıkar D) Acıkmış olan ışıltılı larvalar, sarkıtlara yapışan böcekleri yemek için bu sarkıtların üzerinden aşağıya doğru hareket ederek farkında olmadan bir ışık gösterisi sunar* E) Bir tür denizanası aequorea victoria, derin denizlerde yaşar ve cisme sürtündüğünde-seyir hâlindeyken vücudu ışıltılamaya başlar

19- Gazete kitabın aşırı ucudur, devasa ölçekte satılan ama popülerliği uçucu olan bir kitaptır. Basıldığı sabahın ertesinde işlevini tamamlamış olması, tam da bu yüzdendir. Kafatasının surları içinde, sessiz bir mahremiyet hâlinde okunur gazete. Varlıklarından emin olunmakla birlikte kimlikleri hakkında en ufak bir fikre sahip olunmayan binlerce kişinin, aynı bireysel ödevi eşzamanlı olarak yerine getirdiği düşünülür. Dahası bu okumalar bitmez tükenmez bir şekilde günlük ya da yarım günlük aralıklarla tekrarlanır. Hayalî bir topluluğun dünyevi, tarihsel bir saate bağlanmış bir biçimi için daha iyi bir örnek nasıl bulunabilir? Diğer yandan, kendi gazetesinin tıpatıp aynılarının otobüste, berberde, komşularında tüketildiğine tanık olan gazete okuyucusu, hayalî dünyanın köklerini gündelik hayata sıkı sıkıya salmış olduğu konusunda teskin edilmiş olur. Böylece de modern ulusların ayırt edici özelliği olan anonimlikte ortaklaşmaya duyulan itimadî yaratmış olur. Bu parçaya göre gazete ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Popülerleşmesi kitaba duyulan ilgiyi azaltır.
- B) Bilginin kuşaktan kuşağa aktarılmasını sağlar.
- C) Halkın değerlerini temsil etmekle yükümlüdür.
- D) Kitleler tarafından ortak bir okuma zevki geliştirir.
- E) Okuyuculara toplumun bir parçası oldukları hissini verir.*

20- Operası, tiyatrosu, müzesiyle Viyana; bir kültür kentidir ve Viyanalılar, her gün bu kültürle iç içe yaşar. Bu Tuna kentinin sokaklarını arşınlayanlar; mağazaların, binaların, heykellerin, loş ve dar geçitlerin kültür soluduğunu sezer. Viyanalılar zengin kültürlerinin üreticileri olan sanatçılara ve düşünürlere çok değer verirler çünkü toplumun gerçek temsilcilerinin onlar olduğunu bilirler. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Viyana'nın Tuna Nehri'nin kıyısında olduğuna
- B) Viyanalıların şehirle ilgili düşüncelerine*
- C) Viyana'daki sanatsal faaliyetlerin çeşitliliğine
- D) Viyana'da sanatçıların el üstünde tutulduğuna
- E) Viyana'daki yapıların kültürü yansıttığına

21- Ülkenin doğusunda etkili olan kuzeyli rüzgârların şiddetinin gün geçtikçe artması, yarın haftanın en kuru gününün yaşanmasına neden olacak. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bugün esen şiddetli rüzgârlar yarın da devam edecektir.*
- B) Ülkede, kış ayları soğuk ve yağışlı geçmektedir.
- C) Rüzgârların yön değiştirmesi yağışa neden olacaktır.
- D) Bölge yalnız kuzeyden esen rüzgârlara açıktır.
- E) Ülkenin doğusu, diğer bölgelere göre daha kuraktır.

22- Birini anlamak istiyorsak ilkin ona hoşgörüle yaklaşmalı, sonra da onun düşüncesine temel olan birikimlere eğilmeliyiz. Bunun için de işin kolayına kaçmamalıyız. Kişiler için böyle olduğu gibi olaylar, durumlar, nesnelere için de böyle davranmalı, onları yönlendiren etkenler üzerinde durmalıyız. Kısacası evrendeki her şeyi hayranlıkla seyretmesini bilmeliyiz. Değerliyi, yüceyi ayırmanın bir yoludur bu. Sonra, değerli ve yüce şeyler karşısında eğilmenin, insanları birbirine yaklaştırdığını da unutmamalıyız."

Bu parçadaki düşünce, aşağıdakilerden hangisiyle çelişir?

- A) Olayları-sorunları değerlendirirken, tek yönüyle ele almamalı.
- B) Kişileri-durumları iyi anlama, belirli çaba göstermeye bağlıdır.
- C) Kişileri ve nesnelere değerlendiren işe önyargıları karıştırmamak gerekir.
- D) Nesnelere ve durumları genelleyici bir yaklaşımla ele almak yararlı olur.*
- E) Önemli sayılan durumlar ve nesnelere karşısında aynı şeyleri duyanlar arasında bir yakınlık doğar.

23- Bilim dünyasının 1841 yılında tanıdığı Anadolu yaban koyunu, bugünkü evcil koyunun atası olarak kabul edilen beş yabanıl koyun türünden biridir. Yalnızca Anadolu'da yaşayan bu türün erkekleri 45-75 kg, dişileri 35-50 kg ağırlığındadır. Sarımsı kahverengi postlarının rengi, kış aylarında daha da koyulaşır. Erkeklerin yaklaşık dört aylıkken çıkmaya başlayan boynuzlarına her yıl yeni bir yaş halkası eklenir. Hayvan yaşlandıkça boynuz büyür ve geriye doğru kıvrılır; halkalara silikleşir. Bu parçada, Anadolu yaban koyunuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi hakkında bilgi yoktur? A) Yaşadığı yer B) Fiziksel özellikleri C) Beslenme biçimleri* D) Dişisiyle erkeği arasındaki farklar E) Evcil koyunla akrabalığı

24- Usta tirmanıcılar olan Gekko kertenkeleleri, dik bir yüzeyde yukarı doğru tirmanırken bir saniyede vücutlarının on beş misli uzunluğundaki bir mesafeyi aşabiliyor. Bu kertenkelelerin parmaklarında yüzeye tutunmayı sağlayan çengeller şeklinde çok sayıda yapışıcı kısımlar bulunmaktadır. Bu hayvanlardan hareketle bilim insanları aynı şekilde yüzeye yapışan bir nano yapıştırıcı icat ettiler. Bu yapıştırıcı, tıpkı Gekko kertenkelelerinin ayağı gibi gerektiğinde yüzeyden sorunsuz olarak ayrılıyor. Bu parçaya dayalı genellemelerden hangisine ulaşılabılır? A) Bazı ürünleri geliştirmek için doğadaki canlıların özelliklerinden esinlenilir.*

- B) Pek çok bilimsel gelişme birbirine kaynaklık etmiştir.
- C) Canlı üzerinde çalışmaya başlamadan onu iyi gözlemlenmeli.
- D) Doğanın kendi içinde bir dengesi vardır.
- E) Doğadaki her canlı, yaşadığı ortama en iyi uyum sağlar.

25- "Hatıra" sözcüğü hep onun tek yumurta ikizi olan "hüzün"le gelir insanın aklına. Öyle ki, ne kadar hoş, ne kadar eğlenceli anılarınızı aklınıza getirirseniz getirin, attığınız en şiddetli kahkahaların ardından çöküverir o hüzün üzerinize. Bir daha o günlere dönemeyecek olmanın hüznü. Bu eser de bu hisleri bir arada verebilen bir şaheser. Her bölümde İstanbul'a ait bir hatıra dilleniyor, binlerce yıl öncesinden gelse de, siz o anları yaşamamış olsanız da, İstanbul'la birlikte hüzünleniyorsunuz siz de. İnsanlar için yapılmış ama ötesi düşünülmeden insanlarca harabe hâline getirilmiş onlarca yapı. Sadece tarih kitaplarının sararmış sayfalarında yaşamaya çalışan güzellikler gibi. Bu parçada sözü edilen eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir? A) Karşıt duygular uyandırdığına B) Okurunu etkileyen bir güce sahip olduğuna C) Anlatılanların okurda üzüntü de oluşturduğuna D) Yazılırken tarihsel belgelerden yararlandığına* E) Anlatılanların nereyle ilgili olduğuna

26- "Öykülerimle öne çıkmayı isterdim." demiyorum; ama öykücülüğümün unutulmaya yüz tuttuğu düşüncesi hüzünlendiriyor beni zaman zaman. Çünkü sadece dile ilişkin konularda yazılar yazan biri olarak algılanmaya başladım son zamanlarda. Oysa altı öykü kitabım var. Daha önce, yazdığım öykülerle ödül de aldım. Ama pek çok kişi öykücülüğümü dili konu alan kitaplarım sayesinde öğrendi. Bu şekilde okura ulaşmak güzel tabii ama bazen de "Ben aslında öykücüyüm." diyorum. Bu sözleri söyleyen kişi hangisinden yakınmaktadır? A) Aldığı ödüllerle adını duyuramamaktan B) Öykü türüne gereken ilginin gösterilmemesinden C) Dille ilgili çalışmaların öykücülüğünün önüne geçmesinden* D) Yazdıklarının okur tarafından yanlış anlaşılmasından E) Yazdığı öykülerin istediği sayıya ulaşamamasından

27- Çeviri bence başlı başına bir yaratıcı sanattır. Ben, bazı çevirilerin orijinaleri aştığına da inanıyorum. Kimi yönetmenlerin elinde piyesler, kimi virtüözlerin elinde besteler nasıl güçleniyorsa, çeviride güç kazanan eserler de vardır. Özellikle kimi çevirmenler, bir dilden başka dile geçişte, güzelleşmeyi sağlayan, gerçek anlamda yaratıcı sanatçılardır. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz? A) Yaratıcı çevirmen, kimi durumlarda esere kendisinden de bir şeyler katabilir. B) Çeviri asıl metinden uzaklaştıkça güç kazanır.* C) Yaratıcılık, güzel çeviri yapabilmek için gerekli bir özelliktir. D) Asıl metne sıkıca bağlı çevirilerden daima iyi sonuç alınmaz. E) Kimi eserler çeviri yoluyla güzelleşir.

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Kelebekler, her gördüğümüzde içimizi kıpır kıpır eden başkalaşım (metamorfoz) olayının muhteşem ürünleridir. Doğa yürüyüşlerinde gözlerimiz her yerde kelebekleri arar. Bu kadar çok görmek istediğimiz ve hayran kaldığımız kelebekler hakkında ne kadar bilgiye sahibiz? Daha da önemlisi, acaba ne kadar doğru bilgiye sahibiz? Örneğin, kulaktan kulağa yayılmaya devam eden kelebeklerin ömrünün bir gün olduğu bilgisi bir mittir. Yetişkin kelebekler 1 hafta ila 1 yıl arasında yaşayabilirler; bir gün yaşayan bir kelebek türüne ise rastlanmamıştır. Pul kanatlılar takımından kelebek ve gece kelebeğinin birçok ortak özelliği vardır. Örneğin ikisinin de kanatları çok küçük tozumsu pullarla örtülüdür. Tüm pul kanatlılar; bir dış iskeletle korunur, hepsinin eklemli üç çift bacağı vardır. Gövdeleri üç bölümden oluşur ve bir çift duyu alma antenleri bulunur. Ancak isminden de belli olduğu üzere kelebekler gündüzleri, gece kelebekleri ise geceleri uçar. Kelebeklerin duyguları genellikle topuz uçlu, gece kelebeklerininki sivri uçlu veya tüylüdür. Yorgunluklarını atarken kelebekler kanatlarını sırtları üstünde dikey durumda tutar, gece kelebekleri ise yatay olarak iki yana uzatır. Kelebekler parlak renkli, gece kelebekleri ise soluk renklidir. Bir pul kanatlının kelebek mi yoksa gece kelebeği mi olduğu ise yumurta veya larva döneminde değil, ancak başkalaşım bittikten sonra anlaşılır.

28-Bu parçada kelebekler ve gece kelebeklerinin aşağıdaki yönlerinden hangisi arasında karşılaştırma yapılmamıştır?

- A) Fiziksel yapıları B) Uçuş zamanları
C) Üreme şekilleri* D) Kanatlarının görünüşü
E) Duyu organlarının şekli

29-Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Gece kelebeklerinin larva döneminde duyurga geliştirdiklerine
B) Kelebeklerin bacaklarındaki eklemelerin başkalaşım sonrasında oluştuğuna
C) Başkalaşım öncesinde pul kanatlıların kanatlarında tüyler bulunduğuna
D) Pul kanatlıların larva döneminde birbirleriyle benzer özellikler gösterdiğine*
E) Gece kelebeklerinin yumurtayken gündüz kelebeklerinin genlerini taşıdığına

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Fransız tarihçi, antropolog ve düşünür Michel de Certeau; özellikle 14. ve 18. yüzyılları kapsayan dönemde dinler tarihi üzerine çalıştı. 1950 yılında Cizvitlerin arasına katıldı. Avrupa ve Amerika'da çeşitli üniversitelerde dersler verdi. Çalışmalarında antropoloji, dilbilim ve psikanalizin yöntemlerini kullandı. Jacques Lacan ile birlikte l'École Freudienne de Paris'nin kurucularındandır. 1984 yılında EHESS'e yönetici olarak atandı. Michel de Certeau'nun ilgi alanları çok çeşitli olsa da temelde iktidar aygıtları karşısında sıradan insanın geliştirdiği açık ya da örtük savunma, strateji ve taktikleri üzerinde durdu. Bu tezini Gündelik Hayatın Keşfi (Dost Kitabevi, 2008) adlı yapıtında ele almıştır. Uzlaşımçı yaklaşımların dışında kalan bilimsel bir yaklaşımdır. Tanınmış bir tarihçi olan Michel de Certeau, bir bilim dalının kesin hatlarla belirlenmiş kurallarının uzağında; ister üniversite, ister kilise, ister devlet olsun her tür kurumun yerleşik mantığının dışında kalmayı tercih eden bir dehadır. İlgilendiği ve hakkında derin bilgilere sahip olduğu konuların çok geniş bir yelpazede olması ve uyguladığı bilimsel yöntemleri sürekli çeşitlendirmesi sayesinde Certeau, bizi doğru sandığımız yolumuzdan döndürür, farklı yollara götürür. XVI. ve XVII. yüzyıl din akımları hakkında bilim dünyasına kazandırdığı eserleriyle saygın bir bilgin olmasının yanı sıra Certeau, tarihçilik uğraşına yönelttiği keskin ve açık eleştirileriyle de kendisinden çekinilen bir bilim kuramcısıdır.

30-Michel de Certeau ile ilgili hangisi söylenemez?

- A) İlgilendiği bilim dalına hep sorgulayıcı-yenilikçi tavırla yaklaşır.
B) Çeşitli konuda yetkin sayılabilecek entelektüel birikime sahiptir.
C) Çalışmalarını tek inceleme konusu-yöntemiyle sınırlamaz.
D) Dönem sistemleri oturmuş yapıların içinde olmayı reddeder.
E) XVI.-XVII. yy bilim dünyasının korkulan-ıttar gören-figürü-olur.*

31-Bu parçada altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlamda değişiklik olmaz?

- A) yanlış bilgiler verip okurlarının bunların farkına varmasını ister.
B) okurlarına hâlihazırda sahip olduklarının dışında yeni bakış açıları kazandırır.*
C) kullandığı yöntemlerle okurlarının aklının karışmasına yol açar.
D) okurlarının bilgilerinden şüphe etmelerine neden olarak bilime güvenlerini sarsar.
E) okurlarına bilgilere ulaşmada farklı ve yeni yöntemler sunar.

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Konularına ve birçok değişik çeşide bağlı olarak kitap türleri değişkenlik gösterir. Böylece her insan kendi zevkine hitap eden farklı kitapları okuma imkânı elde eder. Pek çok alana hitap eden ve değişik konuları ele alan kitaplar, farklı türlere günümüzde ayrılmış durumdadır. Korku kitapları, macera kitapları, fantastik ve bilim kurgu kitapları ile beraber tarihi kitaplar gibi daha birçok değişik çeşit bulunmaktadır. Aynı zamanda araştırma türleri ya da belgesel ve otobiyografi gibi farklı seçenekler bulunur. Böylece kitapların içeriğine bağlı olarak değişik bilgiler insanlara aktarılır. Günlük yaşanan olayların yazarın ağzından aktarılan ve özellikle birden fazla durumu odaklanmış kitaplar olarak öne çıkmaktadır. Yazar özellikle bu kitap içerisinde kendi yaşadıkları üzerinden derlemeler gerçekleştirir. İşte sık sık yararlanılan, temel bilgileri içeren, değerini kolay kolay yitirmeyen kitaplara başucu kitapları dendiğini biliriz de bu tür kitapların okur niteliğine göre farklılıklar gösterdiğini pek bilmeyiz. Sıradan okur için başucu kitapları; hiç bilmediği şeyleri öğreten, hiç görmediği ufukları gösteren kitaplardır. Bilinçli okurlar için bu kitaplar; en iyi bildiği şeyleri, en yakından tanıdığı ufukları anlatan; duygu ve düşünceleriyle örtüşen kitaplardır. Okuduğu bir kitapta karşılaştığı "Yalnız kalmamak için bütün gece aynanın önünde oturdum." cümlesi, sıradan bir okur için ertesi gün sosyal medyada paylaşacağı popüler bir tüketim malzemesidir. Bilinçli okur içinse böyle bir cümlenin işlevi bambaşkadır; "Eee dostum, madem yalnızsın..." diye başlayarak kahramanla roman boyunca koyu bir sohbete dalabilir.

32-Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme* B) Örnekleme C) Karşılaştırma
D) Tanımlama E) Açıklama

33-Bu parçaya göre

- I. Başucu kitapları farklı düzeyden okurlara hitap edebilir.
II. Bilinçli okur, okuma sırasında kitapla zaman zaman iletişim kurar.
III. Bir kitabın "başucu kitabı" olması için belirli özellikler taşıması gerekir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III*

TEST-93= 1-D 2-B 3-E 4-A
5-E 6-D 7-B 8-C 9-A 10-B 11-D
12-C 13-E 14-C 15-A 16-C 17-
B 18-D 19-E 20-B 21-A 22-D
23-C 24-A 25-D 26-C 27-B 28-
C 29-D 30-E 31-B 32-A 33-E

TEST UZUNLUĞU:3750 SÖZCÜK
TAVSİYE SÜRE: 35 DAK.
OKUMA HIZI: DAKİKADA 107 KELİME
SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA
DOĞRU ----- / YANLIŞ -----